Oppgaver 4 - løsning

October 6, 2025

```
[]: renv::autoload()
```

1 Oppgaver 4

```
[]: library(tidyverse)
```

1.1 Uføretrygdede

Du skal finne andelen personer mellom 18 og 67 år som mottar uføretrygd i hvert fylke og sjekke at denne andelen stemmer med den som rapporteres i tabellen for uføretrygdede.

Last inn datasettene uforetrygdede og befolkning i cellen nedenfor. + uforetrygdede - tabell 11695: Uføretrygdede, etter kjønn + befolkning - tabell 07459: Alders- og kjønnsfordeling i kommuner, fylker og hele landets befolkning

Lag et nytt objekt befolkning_18_67_per_fylke ut fra befolkning der du har gjort følgende: + Opprett en ny variabel som heter Alder_num som inneholder verdiene fdra Alder omgjort til numerisk + Opprett en ny variabel som heter Region_ny der følgende verdier fra Region har blitt omkodet (øvrige verdier skal være uendret): + Viken: 31, 32, 33 -> 30 + Vestfold og Telemark: 39, 40 -> 38 + + Troms og Finnmark: 55, 56 -> 54 + Filtrer rader der antall tegn i Region_ny er lik 2, verdiene i Alder_num er i intervallet 18-67 og verdien i value er høyere enn 0 + Grupper datasettet etter variabelen Region_ny og beregn sum etter kolonnen value. Kall den nye variabelen med sum for personer

Lag et nytt objekt uforetrygdede_pros ut fra uforetrygdede der du har gjort følgende: + Filtrer rader der antall rader i Region er lik 2, ContentsCode er lik "UforetygdPers", Kjonn er lik 0 + Kobler på befolkning_18_67_per_fylke etter køblingsnøkkelen c(Region = Region_ny) + Oppretter en ny variabel andel som inneholder uføretrygdede i prosent av befolkningen per fylke. Rund av til én desimal + Sjekk at resultatene blir det samme som i objektet uforetrygdede (ContentsCode = "UforetrygdPros")

```
ContentsCode = T,
Region = T,
Kjonn = T,
Alder = T,
Tid = "2024")[[2]]
```

```
[]: befolkning_18_67_per_fylke <- befolkning %>%
     mutate(Alder_num = as.numeric(gsub("\\+", "", Alder)),
            Region_ny = case_when(Region %in% c("31", "32", "33") ~ "30",
                               Region %in% c("39", "40") ~ "38",
                               Region %in% c("55", "56") ~ "54",
                              TRUE ~ Region)) %>%
     filter(nchar(Region_ny)==2,
            Alder_num %in% 18:67,
            value > 0) %>%
     group_by(Region_ny) %>%
     summarise(personer = sum(value))
     uforetrygdede_pros <- uforetrygdede %>%
     filter(nchar(Region) == 2,
            ContentsCode == "UforetygdPers",
            Kjonn == 0,
            value > 0) %>%
     left_join(befolkning_18_67_per_fylke, by = c("Region" = "Region_ny")) %>%
     mutate(andel = round(value/personer*100, digits = 1))
     trygd_pros_statbank <- uforetrygdede %>%
     filter(nchar(Region) == 2,
            ContentsCode == "UforetrygdPros",
            Kjonn == 0,
            value != 0) %>%
     select(Region, value) %>%
     rename(UforetrygdPros = value)
     uforetrygdede_pros %>%
     left_join(trygd_pros_statbank, by = "Region") %>%
     mutate(diff = andel-UforetrygdPros)
```

1.2 Yrkesfordelt månedslønn

Du skal lage et datasett som viser gjennomsnittlig månedslønn på ulike detaljeringsnivåer i yrkeskoder, slik at du kan sammenligne lønnsnivået for spesifikke yrker med de mer overordnede yrkesgruppene de tilhører.

Last inn objektene yrkesfordelt_manedslonn og yrkesklassifisering_klass i cellen nedenfor. Variabelen Yrke inneholder ulike yrkeskoder med 1-4 siffer. + yrkesfordelt_manedslonn: - tabell 11418: Yrkesfordelt månedslønn, etter sektor, kjønn og arbeidstid + yrkesklassifisering_klass - klassifiksjon 7: Standard for yrkesklassifisering

Lag et nytt objekt som heter yrkesfordelt_manedslonn_4 som kun inneholder rader med yrkeskoder som består av fire siffer. + Endre navn på variablene Yrke og value til henholdsvis Yrke_4 og Manedslonn_4. Gjør deretter det samme med yrker med 3, 2 og 1 siffer slik at du endre opp med totalt fire datasett med forskjellige nivåer av yrkeskoder (yrkesfordelt_manedslonn_4, yrkesfordelt_manedslonn_3, yrkesfordelt_manedslonn_2 og yrkesfordelt_manedslonn_1). + Opprett tre nye variabler (Yrke_3, Yrke_2 og Yrke_1) i datasettet yrkesfordelt_manedslonn_4 som inneholder de 3 første, 2 første og det første sifferet i variabelen Yrke_4. + Koble deretter sammen alle objektene slik at datasettet inneholder alle disse kolonnene: Yrke_4, Manedslonn_4, Yrke_3, Yrke_2, Yrke_1, Manedslonn_3, Manedslonn_2, Manedslonn_1 + Koble på slutt navn på yrkesvariablene fra kodelisten yrkesklassifisering_klass + Sjekk månedslønnen til utvalgte yrker på 4-siffernivå (f.eks. Legespesialister: 2212 og Sykepleiere: 2223) og se hvordan lønnen skiller seg fra yrkeskgruppene disse tilhører.

```
[]: | yrkesfordelt_manedslonn_4 <- yrkesfordelt_manedslonn %>%
     filter(nchar(Yrke) == 4) %>%
     select(Yrke, value) %>%
     rename(Yrke 4 = Yrke,
            Manedslonn_4 = value) %>%
     mutate(Yrke_3 = substr(Yrke_4, 1, 3),
            Yrke_2 = substr(Yrke_4, 1, 2),
            Yrke_1 = substr(Yrke_4, 1, 1))
     yrkesfordelt_manedslonn_3 <- yrkesfordelt_manedslonn %>%
     filter(nchar(Yrke) == 3) %>%
     select(Yrke, value) %>%
     rename(Yrke_3 = Yrke,
            Manedslonn_3 = value)
     yrkesfordelt_manedslonn_2 <- yrkesfordelt_manedslonn %>%
     filter(nchar(Yrke) == 2) %>%
     select(Yrke, value) %>%
     rename(Yrke_2 = Yrke,
            Manedslonn_2 = value)
```

1.3 Barnevern

Du skal beregne hvor mange barnevernsmeldinger det er per 1 000 innbyggere i alderen 0–24 år i hvert fylke, og kontrollere at resultatet stemmer med den ferdigberegnede indikatoren i barnevernstabellen.

Lag et nytt objekt befolkning_0_24_per_fylke ut fra befolkning der du har gjort følgende: + Opprett en ny variabel som heter Alder_num som inneholder verdiene fra Alder omgjort til numerisk + Opprett en ny variabel som heter Region_ny der følgende verdier fra Region har blitt omkodet (øvrige verdier skal være uendret): + + Viken: 31, 32, 33 -> 30 + + Vestfold og Telemark: 39, 40 -> 38 + + Troms og Finnmark: 55, 56 -> 54 + Filtrer rader der antall tegn i Region_ny er lik 2, verdiene i Alder_num er i intervallet 0-24 og verdien i value ikke er missing + Grupper datasettet etter variabelen Region_ny og beregn sum etter kolonnen value. Kall den nye variabelen med sum for personer

Lag et nytt objekt barnevern_per_1000 ut fra barnevern der du har gjort følgende: + Filtrer rader der ContentsCode er lik "Melding", Region inneholder mønsteret ^[0-9]{2}\$ og value ikke inneholder missing-verdier. + Kobler på befolkning_0_24_per_fylke etter køblingsnøkkelen c(Region = Region_ny) + Oppretter en ny variabel melding_per_1000 som inneholder meldinger per 1000 barn per fylke. Rund av til én desimal + Sjekk at resultatene blir det samme som i objektet barnevern (ContentsCode = "MeldingPer1000")

```
[]: befolkning_0_24_per_fylke <- befolkning %>%
    mutate(Alder_num = as.numeric(gsub("\\+", "", Alder)),
            Region_ny = case_when(Region %in% c("31", "32", "33") ~ "30",
                               Region %in% c("39", "40") ~ "38",
                               Region %in% c("55", "56") ~ "54",
                              TRUE ~ Region)) %>%
     filter(nchar(Region_ny)==2,
            Alder_num %in% 0:24,
            value > 0) %>%
     group_by(Region_ny) %>%
     summarise(personer = sum(value))
     barnevern_per_1000 <- barnevern %>%
     filter(ContentsCode == "Melding",
            stringr::str_detect(Region, "^[0-9]{2}$"),
            !is.na(value)) %>%
     left_join(befolkning_0_24_per_fylke, by = c("Region" = "Region_ny")) %>%
     mutate(melding_per_1000 = round(value/(personer/1000), digits = 1))
```